

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU, — S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI IN ZAPADNE SLOVANSKE ZVEZE V DENVER, COLORADO.

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

THE OLDEST
AND MOST
POPULAR
SLOVENIAN
NEWSPAPER
IN UNITED
STATES OF
AMERICA.

STEV. (No.) 17.

CHICAGO, ILL., TOREK, 26. JANUARJA — TUESDAY, JANUARY 26, 1926.

LETNIK XXXV.

Atentat na jugoslovanskega kralja - Mercier mrtev

KOMUNISTI SO NAMERAVALI UMORITI JUGOSLOVANSKEGA KRALJA IN NEKATERE VIŠJE DRŽAVNIKE. — 500 ZAROTNIKOV ARETIRANIH. — DIJAKI SO SE POLASTLI UNIVERZE V ZAGREBU.

Belgrad, Jugoslavija. — Kakor je že bilo večkrat poročano, je komunistična propaganda razširjena po celem svetu. Vzdržuje jo sovjetska vlada v Rusiji — tista vlada, ki nima sredstev za sirote-otroke, ki so brez staršev in se morajo klatiti po ulicah ter se preživljati s tatvino. Ta greh — v nebo vpijoči greh, bo še drago plačevali Rusija, ko dorastejo ti otroci, ki nimajo nobene vzgoje, da ne govorimo o veri.

Komunistični agenti imajo nalogo v posameznih državah podpirati delavske sloje in sejati nezadovoljnost. Mir med narodi jim ni nič po volji, za to se sčuvajo in napeljujejo mirno ljudstvo k ustaji — kri hočejo videti, kakor krvočelo zveri.

Kakor drugje, tako tudi ne prizanašajo ti kršitelji miru na domovini Jugoslaviji. Policijski domovini veliki zaroti so komunistov, ki so nameravali umoriti kralja Aleksandra in nekatero višje državne. Aretirali so že nad 500 oseb, ki so zapleteni v zaroto; policija še deluje na raziskuje in bo najbrže štavelo zarotnikov še večje.

Zaroti so prišli na sled v Zagrebu. Neki delavec je potratil kar 2000 dolarjev, kar je vzbudilo pozornost in so ga aretirali. Pri aretaciji je izpovedal, da je dobil 250,000 dolarjev iz Moskve, kot del planarjev iz izvršitve atentata. Rekel je, da mu je denar izročil M. Filipovič, ki je voditelj jugoslovanskih komunistov. Filipovič je živel nekaj časa v Moskvi.

Zagreb. — Od tukaj poročajo, da so visokošolci neodvisne demokratske stranke navalili na poslopje univerze v Zagrebu in pregнали iz vseučilišča vse študente in profesorje, ki so pristajali drugih strank.

SMRT V PLAMENIH.

Ogenj je izbruhnil v hotelu, kjer je prišlo osem oseb ob življenje in dvajset jih je iskalo pomoči v bolnišnici; isto leto staro poslopje uničeno.

Allentown, Pa. — V soboto zjutraj je začelo goreti v La Fayette hotelu. Poslopje je staro nad sto let, katero je popolnoma vpepeljeno. Ob življenje je prišlo osem gostov in 20 oseb je zadobilo opekline in druge poškodbe, da so morali iskati pomoči v bolnišnici. Kako je ogenj nastal ni pojasnjeno, škoda je velika. Tudi med ranjenci je nekaj takih, za katere ni upanje, da bi okrevali.

ROMUNJA IZGANJA NEMCE.

Dunaj, Avstrija. — Neko poročilo iz Bukarešte se glasi, da je romunski notranji minister izdal na policijske postaje ukaz, po katerem se mora deportirati iz dežele 20,000 Nemcev in Avstrijcev. Povelje se mora takoj izvršiti.

SIRITE "AMER. SLOVENCIA"

KARDINAL MERCIER PREMINUL.

Mirno, bogaboječje, kakor je bilo njegovo življenje je bila tudi njegova smrt. — Umrl je, ko se končala sv. maša, katera se je brala v bolnišnici sobi.

Bruselj, Belgija. — Končana je življenska pot belgijskega primata kardinala Mercierja. Častiljivi starček je izdihnil svojo blago dušo v soboto popoldan ob tretji uri. Kardinal je bil pri zavesti do konca; 29. dec. 1925 je bil operiran, od tedaj ni več zapustil postelje. Njegova smrt je bila mirna; zaspal je v Gospodu. Dasi ni prišlo nepričakovano, vendar je ves katoliški svet pretresla ta vest, kajti kardinal Mercier je bil znan in priljubljen že v svetovni vojni, kjer so ga imenovali — junaka.

Ob smrtni postelji so bili navzoči njegovi sorodniki, več gospodov duhovnikov njegove nadškofije, papežev nuncij in zastopnik kralja Alberta. Kakor je bilo njegovo življenje — v ljubezni do Boga in pobožno, tako je tudi njegov konec. V bolnišnici sobi se je brala sv. maša, s težavo je napravil znamenje sv. križa. Ko je bila maša končana, je bilo tudi življenje častiljivega starčka pri koncu. Pogledal je po navzočih še enkrat v pozdrav, sklonil je glavo in izdihnil svojo blago dušo.

Kardinal Mercier je zbolel za influenco dne 19. dec. 1925. Kmaloma na to je bilo poročano, da se bo mogel povdreci operaciji 29. dec. Od dne do dne se je bolniku zdravje slabšalo, postajal je vedno slabši in proti koncu je le malo hrane vžil. H krizi je tudi pomagala visoka starost.

Da je bil pokojni blaga duša nam priča dejstvo, ko je v bolnišnici ne glede na zdravnikovo svarilo sprejel cerkvene mošnje, s katerim se je razgovarjal o potrebi in pomoči prizadetim po poplavi. Videti je bilo, da ga je beda teh nesrečnežov silno potrla.

KRŠITELJA PROHIBICIJSKE POSTAVE ARETIRANA.

Aurora, Ill. — Prohibicijski agenti so na 605 Kane st. Aurora aretirali Joseph Spomaciez-a in John Beewartha. Prvi je lastnik kavarne in je imel poleg "kofeta" tudi "kick", katera so pa agenti zaplenili, drugi je pa imel kotliček v akciji, ko so ga obiskali agenti. V kavarni so zaplenili nad 300 galon žganja in veliko množino vina. Agenti so vdrli še v več drugih prostorov v mestu, a ni so ničesar našli.

Michigan City, Mich. — Peter Jankowski, star 27 let, iz Gary, je plačal smrtjo na električnem stolu v Indiana državi jetnišnični zločin umora, ki ga je izvršil nad operatorjem gasolinke postaje v Gary,

AMERIKANEC, BOGATAŠ TEŽKO RANJEN V FRANCIJI.

Nice, Francija. — Iz službe odpuščen tajnik, Francoz, August Gasser, je sleparskim potom hotel izsiliti od hčerke Amerikanca Tylerja svoto \$2000. Ker mu jih ni hotela dati je šel nad očeta, Mr. Tylerja, kateri ga pa je tudi zavrnil, ne da bi mu kaj dal. To pa je Gasserja tako vzežilo, da je potegnil revolver in oddal dva strela na Tylerja in mu prizadjal težke poškodbe, katerim bo najbrže podlegel. Napadalca so aretirali.

NOVA PREGOGARSKA POGAJANJA.

Predsednik Lewis in Markle bosta določila dan za nova pogajanja, ki bodo najbrže zadnja, vsestransko se domneva, da se bo prišlo do sporazuma.

Wilkesbarre, Pa. — Žarek upanja je posijal po antracitnem okrožju, kjer že več mesecev počila delo, da se bo obratovanje v kratkem zopet začelo. John L. Lewis, predsednik združenih premogarjev in načelnik skupne antracitne konference Alvan Markle, bosta določila čas za nova pogajanja. Maj. W. W. Inglis, kateri se je nahajal v Philadelphiji, se je vdeležil seje operatorjev. Takoj po seji pa je sporočil Mr. Marklenu, da se bodo operatorji odzvali pozivu za sodelovanje pri zopetnih pogajanjih, a le pod pogojem, da se s tem ne smatra, da se strinjajo z načrtom, katerega je predložil Edward J. Lynnet, izdajatelj lista Seranton Times.

Čas za nova pogajanja bo v najkrajšem času določen. Mr. Lewis je izrazil željo, da bi se konferenca vršila v New Yorku, ali pa v premogarskem okrožju. Ni pa še jasno, če bo na tej konferenci dovoljeno časniškim poročevalcem objavljati potek konference. Operatorji so proti objavljanju.

ŠTEVILO NASPROTNIKOV RAZSODIŠČU NARAŠČA.

Washington, D. C. — Nasprotniki pristopu Zedinjenih držav k svetovnemu razsodišču v senatu zopet zaznamujejo napredek. Senator Swanson (dem. Va.) je predlagal, da bi pristopile Zedinjene drž. razsodišču, z rezervacijo, da lahko izstopijo kadar se jim to poljubi. Ker je bil Swanson do sedaj med najhujšimi propagandisti za pristop, je dala ta njegova zadnja izjava nasprotnikom razsodišča podlago za domnevanja, da se je premislil in hoče po ovinkih priti v tabor nasprotnikov. Senator Heflin je predsednik nasprotnikov za pristop k razsodišču. Pri zadnji tozadevni seji je dejal, da senatorji, ki so do sedaj bili veliki zagovorniki razsodišča, polagoma eden za drugim popuščajo in uvidevajo, da je najbolje, ako se drži Stric Sam svojega ognjišča in naj pustijo Evropo in njene zmešnjave pri miru.

SAMOMOR OBUPANE VDOVE.

Chicago, Ill. — Mrs. Lilian Georgipolas, stara 42 let, 162 S. Hamlin ave., si je polila obleko z alkoholom in jo zapalila. Naenkrat je bila vsa v plamenu, zgedala je kakor živa bakla. Odpeljali so jo v bolnišnico, kjer je v groznih mukah izdihnila, šepetajoč ime svoje pokojnega soproga. Vzrok samomora — žalost po soprogu, ki je umrl septembra 1925.

JOHN W. LANGLEY.

Slika nam predstavlja John W. Langleyja, zastopnika države Kentucky, kateri je rezigniral, ker je najvišje sodišče odklonilo revizijo njegove obtožbe kršenja prohibicijske postave.

KRIŽEM SVETA.

Palm Beach, Fla. — Neznan tatovi so odnesli iz stanovanja Miss Mariel McCormick iz Chicago, ki se nahaja pri Mrs. George McKinle, dragocenosti v vrednosti \$25,000. Tat se je priplazil po noči v sobo skozi okno, ko ni bilo nikogar v hiši.

Washington, D. C. — Statistika pokazuje, da je bilo v Zedinjenih državah in sicer v 79 največjih mestih v letu 1925 6370 oseb ubitih po avtomobilskih nezgodah. V istem razdobju leto prej je pa bilo 6088 smrtnih slučajev.

Peoria, Ill. — Tri osebe so zadobile tako hude opekline, da ni upanja, da bi okrevale, ko je iz nepojasnjenega vzroka nastala eksplozija v neki tukajšnji garaži.

Washington, D. C. — H. Berenger, novi francoski poslanik je izjavil tajniku Mellon, da je pripravljen sprejeti ameriško dolgovno komisijo, s katero bi se razpravljalo o uravnavi francoskega dolga Ameriki.

Chicago, Ill. — Mrs. Mary Andrim, stara 60 let, je radi boljšega zdravja le malo jedla, dalje časa pa ni že prav ničesar zavžila, kar je imelo za posledico, da so jo na njenem domu 218 East Ontario st. našli mrtvo.

Montreal, Que. — Deset tisoč Rusov od velike armade brez posebnih v Rusiji, broječi 200,000 oseb je prišlo v Kanado za zaslužkom. Kanadske oblasti upajo, da bodo preskrbele delo priseljencem.

16 RUSKIH ČASTNIKOV USMRTENIH.

Dunaj, Avstrija. — Šemkaj je prišlo poročilo, da je sovjetska vlada potrdila smrtno obsodbo šestnajstih častnikov rdeče armade, ker se niso pokorili povelju. Eksekucija se je izvršila na dvorišču Pskov vojašnice. 179 častnikov je bilo aretiranih, ker so svoje ljudi, namesto da bi napadli upornike, peljali nazaj v svoje barake. Šestnajst je bilo usmrtenih, vsi drugi so dobili dosmrtno ječo. Na rusko-poljski meji se opaža neko sumljivo gibanje; sovjetske oblasti so premestile 25,000 družin, ki so živeli ob meji, v notranjost Rusije. Čete odpadnikov se še vedno skrivajo po gozdovih. Nedavno so razdejali neko železniško progo in oropali vlak.

OGENJ V HIŠI SLOV. ŠOLSKIH SESTER V CHICAGO, ILL.

Chicago, Ill. — V nedeljo zjutraj pred šesto uro je izbruhnil požar v pritličju hiše slov. šolskih sester na 1846 W. 22. pl. Ker je bil v soboto ob 11. uri zvečer še hišnik v basementu in ni videl nič sumljivega goreti pa je začelo v nedeljo zjutraj pred šesto uro, in sicer v kotu, ki je oddaljen od peči, se domneva, da je to storila zločinska roka. Škoda je pokrita s zavarovalnino. Zadevo imajo v rokah detektivi, ki se trudijo, da izsledijo krivca.

DURKIN V KINE GLEDALIŠČIH.

Premikajoče slike Martin Durkina prepovedane po kine gledališčih, ker je pri predstavah občinsivo ploskalo Durkinu in zasmehovalo policijo.

Chicago, Ill. — V nekaterih kine gledališčih v mestu so kazali slike Martin Durkina. Občinstvo, ako ne delamo krivice, če se tako izrazimo, je ploskalo ko se je pokazala na platnu slika Durkina, zločince; pri tem se pa posmehovalo policistom. Oni, ki so ploskali se ne morejo prištevatvi državljanom, ki spoštujejo zakone naše države. Pošteti ljudje se morejo le zgrazati pri pogledu na človeka, kateri čeni življenje svojega bližnjega tako malo, da mu ni mari koliko jih pobije, samo da reši svoje.

Načelnik policije Collins je izdal ukaz, da se morejo takoj cenzurirati filmi, ki predstavljajo aretacijo in sploh vse kar je v zvezi z Durkinom.

V nekem gledališču na južnem delu mesta, kjer je dom Durkina, je sploškanje in vzklika za Durkina trajalo par minut, "občinstvo" je ustalo raz sedežev in ploskalo, kakor bi bil Durkin junak in policisti preganjanci.

Sorodstvo Durkina si veliko prizadeva, da bi spravili skupaj denar, s katerim bi pomagali rešiti zločince vešal. Durkin ima \$2400 v gotovini, katero vsoto pa je država zaplenila, in dragocenosti v vrednosti \$8000.

Nevarna vožnja po mostu.

V Slavoniji, blizu Požege, se je te dni dogodil čuden, toda nevaren slučaj. Od Požege se je vozil v Kosijerice neki sreški uradnik s fikakerjem. Ko je voz prišel na most narastle reke Skrabeža, je voda most dvignila in odnesla skupaj z vozom, konji in ljudmi. Most se je obdržal na vodi, kakor splav. Voda je nosila most kak dva kilometra navzdol, dokler se ni ustavil na peščenem nasipu. Ljudje so se srečno rešili po neprostovoljnemu potovanju po reki, skupaj s konji in z vozom.

Pri voščilu za Novo leto mu je ukradel zlato uro z verižico.

Zagrebskega solicatorja Milana Gračanina je srečal na

Iz Jugoslavije

SMRTNA NESREČA V DOLE NJEM LOGATCU. — MOČNO NARASLA VODA JE POPLAVILA VEČ HIŠ; MARTIN HRIB JE BIL ODREZAN OD SREDIŠČA. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Smrtna nesreča v Logatcu. Novega leta dan na Jelačičevem trgu neznan človek. Neznane je voščil pristrčno in na dolgo g. Milanu srečno in veselo Novo leto. Ko sta se ločila po pristrčnih častitkah, je zapazil Gračanin, da mu je izmaknil neznanec med voščilom zlato uro z verižico vred.

Smrtna nesreča pri Škofji Loki. Janez Kacin, hlapec g. Franca Telbana iz Sovodnja je peljal iz Škofje Loke proti domu sod vina. Na zasilni cesti iz Trebja proti Fužini je v temi zavozil prevec na stran ceste, nakar se je voz s konji vred prevrnil v vodo in pokopal pod seboj voznika Kacina, ki je bil takoj mrtev. Ubila sta se tudi oba Telbanova konja, ki je v sled nesreče občutno oškodovan. Ponesrečeni Kacin je zapustil ženo in več nepreskrbljenih otrok, ki jim je bil edina opora.

Umrl je. V Vrbovcu pri Dobriču spoštovan posestnik Franc Strniša. Pokojni je bil res pravi vzor slovenskih mož in očetov. Počivaj v miru!

Smrtna kosa. Težka izguba je zopet zadela naše vrste. Umrl je v Dolenji vasi pri Ribnici baš na božični večer g. Janez Hribar iz Prigorice, oče spoštovane družine Hribar.

Žalostna usoda vojaka. V Meljski vojašnici so našli vojaka Vojka Bojkiča iz Mostara na tleh ležečega v mlaki krvi s prestreljenimi prsi. Prepeljali so ga sicer takoj v bolnico, vendar je že tako izkravavel, da je čez par ur izdihnil. O tragični smrti Bojkiča se govori sledeče: Bojkič je bil priden vojak, še nekaznovan in inteligenten dečko, radi česar so ga zaposlili v pisarni. Na Novo leto je imel prosto do osmih zvečer. Družba pa ga je zapeljala, tako da se je vrnil šele naslednji dan ob petih zjutraj v vojašnico. Za kazni bi moral bajte med drugimi zapustiti tudi pisarno, kar je Bojkiča tako užalostilo, da je sklenil izvršiti samomor. V pisarni si je privezal puško na okno, cev nameril na prsa, petelin puške pa privezal na motvoz, s katerim je menda sprožil puško, ki mu je prestrelila na desni strani pljuča. V vojašnici navzoči medicinec mu je sicer nudi prvo pomoč, ki pa je bila žal že prepozna.

Grad Branek pogorel. V braneškem gradu pri Ljutomeru je izbruhnil v noči na staro leto ogenj. Govori se, da je ogenj nastal, ker je dimnikar pozabil zapreti neka vrata. Ker je bil v noči silen vihar, je veter raznesel ogenj po celem gradu. Prišlo so štiri brigadne na pogorišče, ki pa so s težavo dobivale vodo, ker je grad na bregu. Gasili so celo noč in na starega leta dan dopoldne. Rešilo se je le nekaj pohištva. Drugače pa so vsi stropi vseh nadstropij pogoreli. Grad izgleda kot razvalina, tako, da ga lastnik, domačin iz okolice, omožen z neko Poljakinjo, ne bo mogel več v celoti popraviti. Nekdaj mogočni Branek iz srednjega veka je izgubil za vedno.

"AMERIKANSKI SLOVENEK" IS THE BEST ADVERTISING MEDIUM!

Denarne pošiljkatve. V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, itd. Naša banka ima svoje lastne zvezne in pošto in zanesljivi bankami v starem kraju in naše pošiljkatve so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega odbitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile večeraj sledeče: Skupno s poštnino:

500	—	Din.	—	\$ 9.55
1,000	—	Din.	—	\$ 18.75
2,500	—	Din.	—	\$ 46.75
5,000	—	Din.	—	\$ 93.00
10,000	—	Din.	—	\$ 185.00
100	—	Lir	—	\$ 4.70
200	—	Lir	—	\$ 9.05
500	—	Lir	—	\$ 21.75
1,000	—	Lir	—	\$ 42.25

Pri pošiljkatvah nad 10,000 Din. ali nad 2000 Lir poseben popust. Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovano, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljkatve nakazujejo po cenah onega dne, ko mi sprejemo denar. DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICER PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOJAVNO. Vse pošiljkatve naslovite na SLOVENSKO BANKO ZAKRAJŠEK & ČEŠAREK 455 W. 42nd St., New York, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevoev po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: Canal 0098.

The first and the oldest Slovenian newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday, and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: Canal 0098.

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto 6.00	For one year 6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnje številko v tednu je čas do četrta dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.

POZOR:—Številka poleg Vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Bog, človek in delo.

V "Neue Züricher Zeitung" razpravlja o tem prof. inženjer Friedrich in razvija misli, ki so v naši dobi za vsakega nas uvaževanja vredne. Če pogledamo danes naše gospodarsko življenje če spoznavamo težave in polome na tolikih mestih, in če na drugi strani vedno zopet izprevidimo, da vso to delo, vsa ta borba toliko nešteto ljudi ne zadovoljuje, tedaj moramo hočeš nočeš priti do zaključka, da v celotni sestavi organizacija in vsem našem razmerju do dela mora biti neka temeljna napaka, ki onemogočuje vsako pravo in krepko udeleževanje in nam ne da priti do pravih uspehov. Ta napaka tiči v tem, ker smo se navadili v gospodarstvu gledati zgolj mehanizem materialnih vrednot, namesto da bi doumeli bistvo in smisel dela samega.

Mi stojimo danes na vsak način na novem razdobju. Stremljenje mlade generacije iz materializma ven k poduhovljenemu življenjskemu naziranju nisi k drugačnemu življenju in delovanju. Težave, vedno iz nova se pojavljajoče v gospodarstvu in industriji, imajo v prvi vrsti svoj vzrok v tem, da še nismo znali najti mostu med človekom in delom. Vsak človek, vsak voditelj, vsako občestvo se mora zavedati, da sta tu dve poti, ki ju je mogoče iti: ali pot borbe ali pa pot harmonične moči. Pot borbe, ta vodi, kakor nas izkušnja uči, vedno k propadanju. Še nikoli ni bil, pogledimo kamorkoli v gospodarstvu in zgodovini, z bojem dosežen trajen uspeh, trajno blagostanje. Vse dosežanje zmage so bile le navidezno zmage.

Trajne vrednosti ustvarjati, trajne uspehe zagotoviti, to more samo harmonična moč. Nesitelj vsega resnično živega je harmonična moč. Ničesar pa res prav ničesar si ne moremo misliti brez harmonije. Kdor misli zgolj materialno gospodarstvo, ta misli negospodarsko. Če hočemo problem dela in uspeha res rešiti, moramo najprej bliže poznati vzročnosti človeškega borenja sploh. Vsak, ki resnično zavedno živi, si mora biti na jasnem, da je naloga človekova višja nego zgolj materialna, in da ni nikdar kopičenje časti in bogastva najvišji namen borbe. Uprav zato, ker človek od teh vrednot ne more prav nič ponesti seboj na oni svet, si mora biti svest tega, da težnja za njimi ne more biti nikdar zadnji, najvišji cilj. Ker s smrtjo vse zunanje vrednote izgube svoj pomen in ker v večnostnem zakonu velja samo čistost, zato mora biti stremljenje po čistosti, stremljenje k Bogu, delo človekovo sploh. V tej borbi k Bogu le postane prava tista neizmerna sila, ki so jo razvijali resnično veliki ljudje.

Delo pa je tisto polje, kjer se očituje notranja moč, kjer se človek v udeleževanju samega sebe spozna. Brez dela niha večina ljudi sem in tja, ne more sama spoznati svoje smeri, svoje poti. Seveda mora biti človeku delavcu v delu, ki ga opravlja, biti dana prilika, da udeležuje in uveljavi to svojo notranjo moč. Delo ga mora zanimati, mu mora biti simpatično, na delu mora biti udeležena tudi njegova duševnost. Delo, v katerem človek ne raste, je brez svrhe, zato je monotono delo neproduktivno, ker si ne pridobi simpatije tistega, ki ga opravlja. Če mora kdo opravljati — in najsibo tudi kratak čas, le monotono delo, ne bo nikdar mogel biti tudi z dušo zraven in tako razviti najvišjo moč, ki je potrebna za pravi uspeh. Seveda je treba tu poudariti, da je označba "monotono" za vsakega človeka različna; kar je ta enega monotono, je za drugega lahko zelo zanimivo. Zato pa je treba za vsako poklicno delo, bodisi za akademika bodisi za navadnega delavca, postaviti zahtevo, da si izbere ali da se mu da delo, ki mu bo kot človeku nekaj daljo, ki ga bo notranje naredilo harmoničnejšega in močnejšega.

Spoznati moramo že enkrat, da z materialnimi sredstvi, s plačo, premijami, problema dela ne moremo rešiti. Ker so vse materialne vrednote podrejene, zato s takimi stvarmi človeka v času najglednejega notranjega boja ne moremo zadovoljiti. Pomagati nam more samo poudarjanje duševnega v smislu moči.

Potrebno nam je samo jasno vedeti, da smo izraz božjega zakona. Vedno zopet si moramo predočiti, da nismo vezani na telesnost; v veri na tisto božje, v izvršenju v brezmejno duhovno postavost, v zakon, ki ga vsak lahko imenuje, kakor hoče, edino leži ključ k navzgor. Mi moramo ven iz napačnega naziranja, da smo vjeti v materialne spono. Kadarkoli je človeštvo hodilo pot materializma, je ta pot kakor kaže življenje, kakor priča zgodovina, slej ali prej privedla vedno zopet k samouničevanju k propasti in kaosu. Samo v duhu krščanskega idealizma in demokracizma je rešitev.

Pazite na jutersnjo številko!

Ko bote prečitali jutersnjo številko jo shranite in dajte jo gotovo prečitati še svojemu sosedu. Kaj takega ne pomni zgodovina slovenskega tiska.

Pomislite dragi čitatelj, da v tej hudi zimi je na tisoče premogarskih družin brez dela in v veliki stiski. Borijo se za svoje pravice. Si že mislil, kako bi jim pomagali? Daruj par centov v premogarski sklad, ki ga zbira Amer. Slovenec?

Strabane, Pa.

Prosím za par vrstic prostora v cenjenem listu Am. Sl. — Delavske razmere so še precej povoljne, samo zaslužek je bolj pičel. Zimo smo imeli doslej precej mrzlo in tudi snega dovolj. Zdalj par dni se je pa obrnilo na deževno in sneg se je skoro raztopil, ali bati se je, da dobimo družega, ker smo ravno na pol zime.

Prejel sem tudi Vaš lepi stenski koledar za leto 1926. Hvala, ker je v resnici hvalevreden.

Ker se predpustni čas bliža h koncu, je pred meseci ustanovljeni slovenski dramski klub "Soča" na seji 3. januarja sklenil prirediti veselico spojeno z igro dne 6. februarja 1926. v dvorani društva "Postojnska Jama" SNPJ. Začetek ob 6. uri zvečer. Nastop igre 7:30. Igra se imenuje "Kakoršen gospod, tak sluga." Burka iz vojaškega življenja v enem dejanju. Naši igralci in igralke se že sedaj pridno vadijo, za kar je upati, da bodo vse vloge pravilno rešene. Torej že sedaj uljudno vabimo vse cenjeno občinstvo iz naše naselbine ter bližnje okolice. Zatorej na veselo svendenje v soboto, 6. februarja v omenjeni dvorani na Strabane, Pa.
Anton Tomšič.

Tioga-Willard, Wis.

V eni zadnjih števil "Amer. Slovenca" omenil sem, da hočem poročati o poteku sestanka družbe, katera vzdržuje "naš train." Informiral sem se od gotove strani, da vlak od Fairchilda do Greenwooda ni misliti, da bi prenehal, pač pa bi družba rada ustajala od Greenwooda do Owena in od Fairchilda na West, ker je premalo promet.

V nedeljo, 17. t. m. je bila tu farna seja. Vse se je vršilo v najlepšem redu. V cerkveni odbor so izvoljeni: Jožef Pekolj, Jožef Rakovec in Frank Klančar. Poleg teh so še štirje svetovalci. Ni pretirano, ko rečemo, da vsi so možje, kateri bodo gledali samo za napredek župnije. Na tej seji se je pokazalo, koliko je ljubezni do našega č. g. župnika. Vi, č. g. župnik, pa tudi vidite, da vas vsa župnija ljubi.

Takozvana Lesarjeva stara mati, katera so bili nevarno oboleli, se jim počasi vrača zdrave. Bog dal, da bi popolnoma okrevali.

Se že še v kratkem oglasim. Tu Vam tudi pošiljam pet novih naročnikov na Amerik. Slovenca.

Ludvik Perušek, zastop.

Chicago, Ill.

Zima ima svoje muhe. En teden smo imeli prijazno vreme, a sedaj zopet prijazno mraz, da vse škriplje. Splošno pa moramo priznati, da letošnja zima ni ravno posebno ostra.

Dobili smo novega mežnarja (Angleži nazivajo Janitor, slovensko vratar) Oblaka, ki je prišel iz Minnesote, in upamo, da mu bo dopadlo tukaj. Čez nekaj mesecev na pomlad pride za njim tudi žena z otroci. Čuti se nova roka. Tako je tepo posnaženo, in pometeno okrog šole, cerkve in farovža. Tudi obe cerkveni dvorani ste v lepem redu.

Šinkovčev ata so šli za dva meseca na počitnice v Severno Dakoto k svoji hčeri Mary. Povedali so, da je ondi precej snega, a tako mrzlo ni kot v Chicagu. Zabavali so se jako dobro z lovom, streljali zajec in drugo divjačino, katere je mnogo v onih krajih. Zajci so posebne kakovosti, nekateri tehtajo od 15 do 20 funtov.

Prav posebno so ata veseli, ker bodo še zadnjega svojega sina Eduarda spravili v zakonski jarem. Sin je jako dober fant in njegova prihodnja družica izvratno dekle, ki je članica Marijine družbe. Poprej sta oba bila cerkvena pevca in upamo, da bodeata kot poročenca se še kot pevca pokazala na koru.

Vsem našim bolnikom se zdravje vrača, tako da bodo nekateri kmalu popolnoma zdravi. V obče je pa zdravstveno stanje v naselbini jako dobro.

Tudi v cerkvenem oziru lepo kaže. Vedno več ljudi prihaja k nedeljski maši in zelo mnogo goštevilo prejema sv. zakramente. Posebno šolarji so v prejemanju sv. zakramentov jako pridni. Mnogo faranov se je že nazaj vrnilo v Cerkev in to je, prav, ker edino le Cerkev ima sredstva, da človeka zadovolji, v kolikor se to more v tej dolini solza.

Rev. John Miklavčič.

Chisholm, Minn.

Cenjeno uredništvo: — Dovolite še meni nekoliko prostora v Vašem listu. Zimo imamo tukaj gori precej "žutavo." Pritisaka, da pada živo srebro doli do 32-35 stopinj pod ničlo. A kljub temu se pridno gibljemo na vseh koncih in krajih. Na društvenem polju se dela z vso agilitnostjo. Zlasti društvo Friderik Baraga št. 93 K. KSKJ. se vedno agilno giblje in dobi kakega novega uda pod svoje okrilje.

Delavske razmere so srednje. Le vedno se sliši, da naši rudarski baroni prenizko plačujejo rudarje za njih težko delo. Tako menda približno je povsod, da je delati treba trdo in težko, zaslužiti se pa malo.

Zadnji četrtki se je vršila v cerkvi sv. Jožefa slovesna poroka. Poročila sta se ženina Alberta Purnšek in nevesta Jenie Vesel. Oba dobroznana v tej naselbini. Nevesta je hči znane družine Mr. in Mrs. M. Vesel. Ženin pa je doma iz Kitzville. Zenoitovanje se je vršilo na domu ženina, kjer se je zbralo lepo število srodnikov in prijateljev obeh obitelji. — Mlademu paru naj Bog podeli obilo sreče in božjega blagoslova!

H koncu mojega dopisa iskreno pozdravljam vse čitatelje lista!

Poročevalec.

Joliet, Ill.

Dne 20. januarja ob 3. uri popoldne so naš č. g. župnik oznanili, da bo zborovanje in pregled letnih računov. Seja se je odprla s molitvijo. Računi so bili tiskani v cerkvenem glasniku in vsak faran si je lahko enega vzel v roke in pregledal, ker računi so natančno tiskani in je vse v najlepšem redu.

Vendar pa, kjer je dosti ljudi, je vsakemu dano na razpolago, da pove svoje mnenje, zato gre čas hitro naprej. Cerkveni odbor je bil potrjen enoglasno, t. j. dosedanjji. Nato je dobil besedo Fr. Terlep, cerkveni odbornik in je spregovoril radi evharističnega shoda, ki se bo vršil meseca junija v Chicagu. Za njim so o stvari natančno spregovorili č. g. župnik J. Plevnik in obrazložili vsem navzočim pomen tega shoda, ker se bo vršil na čast Kralju nebes in zemlje. Delajo se za to že velike priprave in ker bodo zastopane vse narodnosti na tem shodu, tudi mi Slovenci iz naše najstarejše slovenske naselbine ne bomo tehtajo od 15 do 20 funtov.

Pomagajmo našim premogarjem!

Zadnji teden je naš list priobčil apel za pomoč revnim slovenskim stavkarjem v antracitnem okrožju. Amer. Slovenec kot iskren in najboljši tovariš slovenskih delavcev v Ameriki, se je čutil dolžnega, da stori nekaj za revne slovenske premogarske družine, ki vred z drugimi krepko vzdržujejo svojo fronto proti trdovratnim premogarskim kapitalistom. V nesreči in stiski pravijo se spoznajo pravi prijatelji. Zato Amer. Slovenec tudi sedaj dviga svoj glas in apelira na vse, ki morejo kaj pomagati, da pomagajo revnim slovenskim premogarskim družinam, ki so v veliki potrebi. Vsak dar, naj bo še tako majhen, je dobrodošel.

Zadnji teden do 25. januarja so darovali:
Rev. M. J. Golob je poslal za ta sklad \$5.00 in obenem piše: **Bridgeport, Conn.** — Spoštovani! Vaš oklic ali poziv na pomoč slovenskim antracitnim premogarjem je bil pač prav umesten. Trkajte na radodarna srca naprej. Ti siromaki gotovo potrebujejo in zaslužijo našo pomoč, naj so že potem našega prepričanja ali ne. — Taka akcija bo pa marsikateremu odprla oči, da bo spoznal, da le krščansko prepričani ljudje so resnični prijatelji delavstva, nikdar pa ne širokoustni prosvetarji. Pošiljam svoj skromni prispevek za ta fond ali sklad: \$5.00. — S spoštovanjem! **Rev. M. J. Golob.**

Dalje je daroval **Mr. Anton Grdina**, glavni predsednik K.S. K.J., svoto \$10.00.
Iz Pueblo, Colo., piše ugledni rojak Mr. George Thomas: "Priloženo pošiljam ček v svoto \$10.00 za malo pomoč bednim slovenskim družinam, katerih očetje so na štrajku že več mesecev. Zares pomilovanja in pomoči so vredni, ker se bojujejo za zboljšanje delavnih razmer za vse premogarje, pri tem pa prenašajo veliko pomanjkanje. Kapitalisti so rds brez srca in usmiljenja. Potujem po raznih zapadnih premogarskih naselbinah in vidim, da še tisti, kateri delajo po dva ali tri dni v tednu, komaj toliko zaslužijo, da preživljajo svoje družine, kaj šele tisti, ki so že skoro šest mesecev na štrajku, brez vsakega zaslužka in še take velike družine. Zato tudi jaz apeliram na rojake Slovence, da vsak prisloži na pomoč našim bednim slovenskim družinam, da vsak po svoji moči pripomore. Kadar se iz kake evropske države oglašajo za pomoč, ako tudi celo iz Kitajske in Japonije, jim ne odrečemo pomoči. Zakaj ne bi sedaj pomagali bratom in sestram po krvi, jeziku in narodnosti, kateri so nam najbližji in najbolj potrebni. — S pozdravom in spoštovanjem! **George Thomas.**

Iz Laurium, Mich., piše ugledni rojak Mr. John R. Sterbentz, predsednik porot, odbora KSKJ.: "Priloženo Vam pošiljam ček v vrednosti \$3.00 za premogarski sklad in sicer darujejo: John R. Sterbentz \$2.00 in Mrs. Frank Musich \$1.00. — S spoštovanjem udani Vam **John R. Sterbentz.**

Iz Webster Grove, Mo., nam piše rojak Frank Beletz: Pošiljam podporo za premogarje, ki so vojskujejo za vsakdanji kruh, svoto \$5.00. Teško nam je, ko smo čitali o stanju naših bratov, ki so v hudi stiski. Uboge družine, uboge žene in otročki! Pozdrav! **Frank Beletz.**

Tako torej je naš apel že vdihnil precejšnje zanimanje za pomoč revnim premogarjem. **II. izkaz prispevkov za premogarski sklad je torej sledeči: Prejšnji tozadnevni sklad in prvi prispevki, skupaj \$51.00**

Rev. M. J. Golob..... 5.00
Mr. Anton Grdina..... 10.00
Mr. George Thomas..... 10.00
Mr. John R. Sterbentz..... 2.00
Mrs. Frank Musich..... 1.00
Mr. Frank Beletz..... 5.00

Skupaj do 25. jan. 1926. \$84.00

Sklad je torej tukaj in pomoč se že lahko nudi takoj. Prizadete slovenske družine, ki so resnično vredne podpore, naj se priglasijo, da se jim pomagati se želi predvsem tistim, ki so najbolj potrebni, kot družine s številnimi otroci. Kakega prepričanja je kdo, tu ne pride v poštev. Vsaki družini, ki je potrebna podpore, se bo nudila pomoč. Podpore vredni naj se priglasijo tako-le: Kjer je v taki naselbini katoliška župnija, naj potrdi prošnjo župnik, da je prosilec ali prosilka resnično vredna podpore, ali pa odbor kakega lokalnega podpornega društva, najsih katerekoli organizacije. Edino na prošnje, ki bodo potrjene od župnikov ali odborov, se bo oziralo, to pa zato, da bo ta podpora resnično in gotovo prišla v roke samo tistim, ki so jo resnično potrebni. Pomoč se bo delila po možnosti sklada, ki se zbira v ta namen. Prošnje naj se pošlje naravnost na uredništvo Amer. Slovenca. Pomoč se bo nudilo vsem ne glede kakega prepričanja je prosilec.

IZSELJEVANJE NEMCEV V KANADO.

Iz Londona poročajo, da je ob reki High River nakupila neka družba mnogo tisoč oral zemlje, kjer se namerava naseliti 50,000 nemških izseljencev.

HITRA LOKOMOBILA.
Ravnateljstvo neke angleške družbe poroča, da je dosegel na njenih progah neki vlak svetovni rekord v brzini. Vlak je bil sestavljen iz 14 osebnih in dveh tovornih vozov in je prevozil 107 angleških milj s hitrostjo 1609 metrov na minuto.

SEDEM MODERNIH ČUDEŽEV.
Neki ameriški list je razpisal lepo nagrado za odgovor na vprašanje, kateri so sedmeri moderni čudeži. Nagrado je dobil človek, ki je poslal sledeči odgovor: 1. Poslanec, ki je vedno glasoval po svoji vesti. 2. Delavec, ki zahteva znižanje mezd. 3. Nemeč, ki prizna, da so Nemeč premagani. 4. Članek znanega časnikarja, ne da bi podčrtal le eno besedo. 5. Amerikaneč, ki taji, da ne bi bila Amerika zmagala. 6. Gleda-

liški igralec, ki prepove objaviti svojo sliko in 7. Človek, ki plača dolgove in davke na prvi opomin.

Je res hudo, da človek napačno razume. Človek piše o odgovornosti države, namreč, da bi mogla paziti za dobre varnostne naprave po rudnikih in tovarnah. Pa ti pride kak "Old Moulder," pa pravi: kaj pravite, da bo dež? Ta slučaj pokazuje, da mora biti "Old Moulder" v resnici "old" in zakajen, ne toliko morda n posluhu kot na umu!

Pravijo, da če človek previško leti, da se nizko vsede. To je resnica, ker visoko kaj ne, ni kakih dreves in vej, da bi se vsedel na nje. Molek se včasih zaganja zelo visoko. Tako visoko, da mora potem prav nizko, če se hoče vvesti. Zanimivo pa je, da ga v njegovih visokih baharijah včasih spodeti kak njegov lasten bratec. No, Slabe mu je zapel v zdajnjem Proletarcu precej gorke. Ne vem, iz kakega nagiba to izvira. Slišal sem pa, da je tudi nekaj zmernih sodrugov, ki takih bedarij in prismodarij, kakor jih dan na dan natolejeta, ata Zavrtnik in njegov škarjar Molek ne odobravajo. Vsaka reč en "caji" trpi, so dejali stari možje, — le malo potrpite, tudi v glavah onih, ki vso to bedarijo vzdržujejo, se zjasni. Tedaj pa se bo treba nizko vvesti...

Nepristranost tudi gotovim slovenskim elementom služi za žogo, s katero igrajo sedaj na tej, sedaj na oni strani. Značilno je pri teh ljudeh zlasti to, da se skrivajo za nepristranost samo zato, ker sami nobenega značaja nimajo. Prava nepristranost je nemogoča pri ljudeh, ki imajo kaka nacev. Kdor hoče dandanes za nepristranostjo operirati, ta mora biti kakor predpečna cunja — za vse slučaje!

Kdor iz drugih norce brije, navadno sam norce ostane, — pravi stari pregovor. V Zarkometu se neka Slovenka iz Sheboygana norčuje iz Marijine podobe, ki so jo dobili iz starega kraja, z Brezij. Vsak špas in norčevanje ima svoje meje. Kar piše dotičnica o žganju in deportaciji, naj pazi sama nase, da se ji kaj takega ne pripeti. Ji ne želim kaj enakega, kljub temu, da ji je Marijina slika tako napoti, da z navdušenjem svetuje, da se jo naj "deportira," odkoder se jo je dobilo. Marija in njena slika ji zna nekdo še prav priti; Bog daj, da bi ji.

Kje je napredek? — Počakajte, da pride ata Zavrtnik. — Kaj ata nimajo sapa? — Pravijo da ne, odkar je bil v Detroitu.

Zavrtnikova flika ni popolna, če niso njene golide vsak dan polne raznih Zavrtnikov priljubljenih izrazov proti "farjem" in katoliški "humburgarji." Čudno res, čim bolj takile kričati "farje" hrustajo, tem več jih je in tem bolj napreduje katoliška cerkev.

Rdeča gospoda vseh kalibrov se že od nekdanj prekerka, da je na vso moč proti postavi, da se zločince kaznuje s smrtjo. A kadar pridejo rdeči gospodje na krmilo, tedaj operirajo z vsemi smrtnimi kaznimi, ki si jih morejo izmisliti. Na Burskem so te dni dali zopet ustreliti 16 armadnih častnikov, 144 drugih oseb so pa vrgli v dosmrtno ječe. Pa pravijo, kako so demokratični!

Tvoj nedeljski tovariš.

Rev. J. C. Smoley

TEDENSKI KOLEDAR.

- 1. predp. O delavcih v vinogradu. Mat. 20. 1.
31 Nedelja — Peter, Nol. spozn.
1 Pondeljek — Ignacij, šk. in spozn.
2 Torek — Svečnica, Kand.
3 Sreda — Blaž škof in muč.
4 Četrtek — Andrej Korzin, škof in spoz.
5 Petek — Agata, dev. m.
6 Sobota — Tit, škof. Droteja, dev. muč.

PRVA PREDPEPELNIČNA NEDELJA.

Pojdite i vi v moj vinograd. Mat. 20. 7.

Pojdite i vi v moj vinograd, tako nas kliče gospodar v današnjem evangelju. Gospodar je Bog, delavci smo mi. V kateri vinograd nas pa kliče na delo Kristus Gospod?

Božji vinograd si, prijatelj moj, v prvi vrsti, ti sam. Treba ti delati za svojo dušo, go čisti, da bi obrodila stoteren sad. Vinograd božji je vsaka hiša, vsaka občina, vinograd božji je sv. cerkev. Glejte, delala dovolj! Ko bi bilo tudi delavcev dovolj!

Na en vinograd vas pa hočem danes opozoriti, v katerem mora vsak po svojih močeh delati: na vinograd v domačem krogu, v družini! Vsaka družina bi morala biti tak vinograd. Kako delati v tem vinogradu, to bodi predmet današnjega premišljevanja.

Vsaka družina bodi vinograd! In kako delo moramo mi opravljati v tem vinogradu?

1. Vinograd treba okopavati, če hočemo, da bo kaj rastle. Tako okopavanje potrebuje tudi družina. I. s čim jo okopavamo? Z molitvijo! Z molitvijo se pripravljamo zemlja za vse dobro. Zato bodi prvo delo v vinogradu domače hiše molitev. Na dvojni molitev vas posebno opozarjam: na jutranjo in večerno molitev, in na molitev pred jedjo in po jedi.

Jutranja molitev. — Kdor jo zanemarija, ta bo pogrešal oporo, pomoč čez celi dan. Z jutranjo molitvijo moramo sebe in svoje delo posvetiti službi božji. Če tega ne storimo, kakšno pa bo naše delo v Gospodovem vinogradu? Naj se nikdo ne izgovarja, da nima časa za jutranjo molitev, da se mu preveč mudi; bila bi to grda nevhvaležnost. Bog je prvi, na katerega treba obrniti naše misli. In ta jutranja molitev ne bo vzela toliko časa. Iz življenja sv. škofa Ludgera se pripoveduje, da je bil nekoč na dvoru cesarja Karola Velikega. Nekoga jutro, ko je opravljal svojo molitev, je prišel sel, da naj pride nemudoma k cesarju. — Škof pa je hotel najprej končati svoje jutranje molitve, zato je molil dalje. Čez nekoliko minut je prišel znova, prišel

zopet v tretje, a škof je hotel končati svoje molitve in se ni dal motiti. Šele ko jih je končal, je šel k cesarju. Nevoljen ga je ta vprašal, zakaj ni takoj prišel. Mirno mu je škof odgovoril: "Ko sem postal škof, si mi rekel, cesar sam, da moram najprej Bogu služiti. To sem storil, ko sem opravljal svojo jutranjo molitev. Zato sem mislil, da ravnaj popolnoma po tvojih besedah, če služim najprej Bogu in potem šele tebi." Cesar je zardel pri teh besedah in rekel: "Resnico govoriš, jaz nisem imel prav. Ti si v resnici mož, kakoršnega si želim." Tako ravnajmo tudi mi! Boga imejmo najprej v svojih mislih, in z jutranjo molitvijo posvečujemo sebe in svoja opravila!

Z večerno molitvijo končajmo potem dan. Kakor glas večernega zvóna naj se dvigajo naše misli proti nebesom k nebeškemu Očetu, in naše srce naj bo polno hvaležnosti. Kaka nevhvaležnost, če se človek vlega k počitku, ne da bi bil molil. Sv. Bernard pravi o takem človeku: "Misli si, človek, da si slep, gluhi, hrom, in da bi te kak zdravnik čudežno ozdravil. S kakim čutom hvaležnosti do tega zdravnika bi se zvečer vlegel k počitku, kako bi mu bil hvaležen, ko bi se prvokrat po ozdravljenju vlegel mirno na postelj! Kako moremo potem razumeti, da se udeležiš zvečer, ne da bi se prej zahvalil Bogu, ki ti je ta in vsak drug dan dal vid, sluh, sploh zdrave ude? — Glej, beraču daš kos kruha, in on ne gre od tvojih vrat, ne da bi se ti za njega zahvalil. In Bog ti je skazal čez dan toliko dobrot, in ti se hočeš vleči k počitku, ne da bi se Bogu za nje zahvalil? Kaka nevhvaležnost!"

Molitve pred jedjo in po jedi. — Je to stara navada že od Kristusa. In ta navada žalibog izginja, in sicer v veliko škodo. Ne pozabimo pri jedi, da je vse božji dar; zato pa za dar prosimo in se za njega tudi zahvalimo. Gojimo to molitev v domači hiši, prinesla nam bo stoteren sad. Ljudje se dandanes mnogokrat molitve pred jedjo in po jedi sramujejo. — Kaka nesramot! Glejte Kristusa Gospoda, če je on molil pred jedjo, zakaj bi ne molili tudi mi?

To je torej prvo delo v vinogradu Gospodovem: molitev.

2. Drugo delo: Treba saditi. Kaj pa se sadi v vinogradih? Trte, sadno drevje, rastline, cvetlice.

Na eno drevo vas hočem opozoriti, katero treba saditi v vsaki hiši: to je križ. Križ — drevo. V kakem oziru? Najprej v tem, da je križ napravljen iz lesa. Legenda pripoveduje, da iz rajskega drevesa... Križ je drevo v drugem oziru,

ker je obrodil toliko sadja: odpuščanje, milosti, nebesa! In kako sadimo in gojimo to drevo križa v domači hiši? Če bomo gojili ljubezen do Kristusa Križanega in strah božji. Ljubezen: premišlujte z otroci o tej božji ljubezni, učite otroke, da bodo svojega Odrašenika ljubili. Tako ljubezen bo obrodila sad; da bodo radi Bogu služili, da se bodo varovali vsega, kar je Odrašenika privedlo na križ, da se bodo varovali greha, da bodo iz ljubezni do Boga prenašali voljno in vdano svoj križ. Strah božji gojite: Ta Odrašenik je Bog, je povsod pri nas, je naš Sodnik, tudi ta strah bo obrodil obilen sad. To je drevo, katero morate saditi v domači hiši, da bo pod njegovim vrhom rastle in živelo vse v ljubezni in strahu božjem.

Razne cvetlice sadimo na vrtu. Kolkto je krasnih čednosti, ki bi morale biti v vsaki hiši: ljubezen, skromnost, potrpežljivost... Ljubezen prinaša medsebojno potrpežljivost; "ljubezen vse prenese," pravi apostol. Posebno na eno rastlino vas opozarjam: na rožo vrtnico, gojite v domači hiši sv. rožni venec!

3. Tretje delo v vinogradu, v vrtu je treba vrt pleti. Nikake ljulike, nikakega plevela! Plevel rast zadržuje! Zato pa iztrebite vsak plevel iz domače hiše. Morda je v vaši hiši plevel preklinjanja? Ven z njim, sicer bo zadržal druge rastline! Morda plevel nepokorščine? Ven z njim! Morda plevel nezmerčnosti? Proč z njim! Sicer ne bo to vrt, vinograd Gospodov, ampak vrt, vinograd hudičev.

Da bote pa plevel toliko lažje zatrl, prejemajte pogosto sv. zakramente. Pripravljajte se vestno na nje, pobožno prejemajte sv. Rešnje Te! Dan sv. obhajila naj bo v vaših hišah dan posebnega veselja in radosti!

4. In še jedno delo je v vrtu, vinogradu, in tudi to delo je potrebno: Treba čuvati! Pred škodljivimi živalmi, pred škodljivimi pticami. Katere so pa take škodljive živali, ki silijo v naše hiše, v naše družine? So to slabi časopisi, slabe knjige, pred katerimi smo že tolikokrat svarili; so to slabi ljudje, slabe družbe. Odganjajte jih iz vaših hiš, kakor odganjamo iz vrtov škodljive živali. So to derožki volkovi, ki prihajajo v vaše hiše v ovčjih oblačilih; v oblačilih zanimivega čtiva itd. Prebirajte pa radi dobre časopise, dobre knjige, z dobrimi ljudmi radi občujite! In kadar se prihljuje volk, spominjajte se Gospodovih besed: Varujte se jih, da bodo povzročili škode v vašem vinogradu, vašem vrtu,

tu, vaši družini! To je vinograd, to je vrt, kamor nas vsakega vabi Gospod na delo: "Pojdite tudi vi v moj vinograd!" Morda sedaj vaši domovi, vaše družine niso bile vinograd Gospodov; marsikatera družina je morda polna plevela, morda je kaka družina — cesar Bog varuj — vinograd, vrt hudičev. Pojdite, kličete Gospod, tudi vi v moj vinograd. Svet je dandanes tako hudooben, naenkrat ga predelali ne bomo. Treba začeti doma v domači hiši. Kristus Gospod je nekoč rekel: "Zetev je obilna, toda delavec je malo." Naj bo vsak izmed vas delavec v vinogradu Gospodovem, naj vsak dela in se trudi v svojem domu, v svoji družini. Bog bo blagoslovil vaše delo, in ko bo prišel večer, ura plačila, ko bo prišel sodnji dan, bo Bog vaše delo in trud obilno poplačal. Amen.

PISMO IZ PARIZA.

Slovesni obredi sedmerih cerkva v Notre Dame v Parizu. — Dolgo časa se je gojila želja, da bi se brala sv. maša v tem narodnem svetišču naše Ljube gospe in sicer v vseh vzhodnih obredih. In res, izpolnilo se je to, kar je hotel Pariz, namreč da vidi ono krasoto in skrivnost vzhodnih obredov. Za cerkev so izbrali svetovno znano katedralo Notre Dame na bregu reke Sene. Cel teden so bile ceremonije v armenskem, melkitskem, bizantskem, grškem, slovanskem obredu. In v nedeljo, 20. decembra je bila zaključena slovesnost, maša v grško-slovanskem obredu. Več dni prej se je slišalo o velikih pripravah za ta velepomembni dan, ko se združijo sedem cerkva, ki zapojejo isti "Credo." V nedeljo. Na širokem trgu pred stolnico vidiš neštete množice, ki hite k dopoldanski grško-slovanski škofski maši, ki traja od pol 11. do 1. Avtomobilji eden za drugim se ustavljajo pred glavnimi vrati. Vstopim v cerkev, ki je bila ta dan posebno lepo prirejena. Pred glavnim oltarjem je bila postavljena široka kulisa s tremi vrati. Za to se je nahajal prostor, kjer je bil mal oltar z mašno knjigo in kelihom. Množica je napolnila ladjo in stranske galerije. Na galeriji nad glavnim oltarjem je bil ruski pevski zbor. Ob pol enajstih se začne pomikati procesija prelatov z belimi svilenimi kapami proti oltarju. V sredi tega sprevoda se prikaže naenkrat visoka veličastna postava, ki stopa počasi, veličastno. Z eno roko se opira na visoko palico, v drugi pa drži krasno izdelani bizantinski križ. Dolga siva brada mu pada na prsa. Takšen se nam pojavijo rutenski nadškof Andrej Szepticki iz Lvova. Na sedežu pred kuliso sedi nekaj časa med sv. mašo. Potem ga oblečejo v krasen, bogat ornat in mu posadijo na glavo dragoceno kapo, ki se blišči ob svitu žaric. Med tem pa poje ruski zbor on staro pesem o Mariji. Če rečem, da so peli lepo in ganljivo, je premalo povedano. Do solz je ganila ta tako lepa petja pesem. Tako pojejo le Rusi, ki so topot peli naravnost čudovito lepo. Enako so odmevale naslednje pesmi v staroslovenskem jeziku. Francosko občinstvo je ganjeno od petja povpraševalo, kdo so oni, ki zamorejo doprinesiti kaj takega. Tudi visoka francoska duhovščina je bila zastopana po kardinalu Dubois, po škofu Chaptalu in po številnih drugih visokih cerkvenih osebnostih. — Popolne se je vršil slovesen blagoslov, ki ga je imel pariški kardinal. Po krasni pridigi je zapel nadškof Szepticki v grškem jeziku "Credo." Njegov glas, mogočen kot pozdrav iz vzhoda in vabilo vsem ostalim navzočim cerkvam. In glej! Odgovori mu kardinal, pojoč Credo latinsko. In mogočni francoski zbor nadaljuje tudi latinsko. Po prvih vrsticah se oglašajo ruski zbor na galeriji in staroslovenskem jeziku, pojoč: Veruju v edinago Boga... Tu je bilo opaziti razliko med obema zboroma, kjer so zopet Rusi nedvomno daleč nadkrilili Francoze v izvajanju te pesmi. — Nemogoče je popisati procesijo, ki se je vršila po cerkvi s

JOS. HLAVATY

zanesljivi lekarnar
Zdravniške recepte izvršuje točno.
Zaloga fotografic, potrebščin.
Kodaki in Kamere.
Prinesite k nam filme v izdeljavo.
1738 W. 21st Street in Wood, Chicago, Ill.
Izvrstni sladolei, mize za goste
Phone: Canal 4340.

SKUPNO POTOVANJE V JUGOSLAVIJO

se vrši na najboljšem francoskem parniku PARIS, ki odpluje iz New Yorka na 1. MAJA 1926.
Za potnike tega potovanja bodo na parniku in na vladu prirejene posebne ugodnosti. Poleg tega bo spremljal izkušen uradni bank potnik prav do Ljubljane in skrbel za udobnost potnikov, zlasti bo imel na skrbi njih prtljago. Vsak rojak je vabiljen, da se pridruži. Potniki bodo dospeli domov v najlepšem času. Izrabite to priliko. Priglasite se čim prej! Za nadaljna pojasnila o skupnem potovanju, kakor tudi glede drugih potovanj, pišite na:
SLOVENSKO BANKO
ZAKRAJŠEK & ČEŠARK
455 W. 42d ST., NEW YORK, N. Y.
Obrnite se na našo banko tudi:
Kadar pošiljate denar v stari kraj bogiš v dinarjih, dolarjih ali drugih valutah;
Kadar hočete dobiti denar iz starega kraja;
Kadar ste namenjeni dobiti kako osebo iz starega kraja; ali
Kadar imate opravka s kako drugo zadevo v starem kraju.

VINKO ARBANAS
Edini slovenski cvetličar v Chicagi
1320 W. 18th St., Chicago, Ill.
Vence za pogrebe, šopke za neveste in vsa v to stroko spadajoča dela izvršujem točno po naročilu. Dostavljam na dom.
Cene zmerne.

Ali vam je ljubo vaše zdravje?
THE BOSTON SPECIAL
Ako vam je, tedaj ne zanemarjajte Vaših zob. Mi imamo najboljšega specialista za plošče v državi, ki dela v našem uradu. Vsako delo jamčimo. Krona in umetno zobovje za polovično ceno.—Pridite in ne odlašajte.
Boston Dental Co.
3009 East 92nd Street
So, Chicago, Ill.

Ustanovljeno 1890. Phone, Canal 3475
"GLAVNI STAN MUZIKALIJ"
THOS. KOSATKA & CO.
1425 WEST 18th ST., CHICAGO, ILL.
Velika zaloga vsega, kar rabite pri godbi: Violine, kitare, banjo, fonograf, radio. — Slovenske plošče in role za piano.
Pridite in prepričajte se, mi Vas zadovoljimo.

galeriji nad glavnim oltarjem je bil ruski pevski zbor. Ob pol enajstih se začne pomikati procesija prelatov z belimi svilenimi kapami proti oltarju. V sredi tega sprevoda se prikaže naenkrat visoka veličastna postava, ki stopa počasi, veličastno. Z eno roko se opira na visoko palico, v drugi pa drži krasno izdelani bizantinski križ. Dolga siva brada mu pada na prsa. Takšen se nam pojavijo rutenski nadškof Andrej Szepticki iz Lvova. Na sedežu pred kuliso sedi nekaj časa med sv. mašo. Potem ga oblečejo v krasen, bogat ornat in mu posadijo na glavo dragoceno kapo, ki se blišči ob svitu žaric. Med tem pa poje ruski zbor on staro pesem o Mariji. Če rečem, da so peli lepo in ganljivo, je premalo povedano. Do solz je ganila ta tako lepa petja pesem. Tako pojejo le Rusi, ki so topot peli naravnost čudovito lepo. Enako so odmevale naslednje pesmi v staroslovenskem jeziku. Francosko občinstvo je ganjeno od petja povpraševalo, kdo so oni, ki zamorejo doprinesiti kaj takega. Tudi visoka francoska duhovščina je bila zastopana po kardinalu Dubois, po škofu Chaptalu in po številnih drugih visokih cerkvenih osebnostih. — Popolne se je vršil slovesen blagoslov, ki ga je imel pariški kardinal. Po krasni pridigi je zapel nadškof Szepticki v grškem jeziku "Credo." Njegov glas, mogočen kot pozdrav iz vzhoda in vabilo vsem ostalim navzočim cerkvam. In glej! Odgovori mu kardinal, pojoč Credo latinsko. In mogočni francoski zbor nadaljuje tudi latinsko. Po prvih vrsticah se oglašajo ruski zbor na galeriji in staroslovenskem jeziku, pojoč: Veruju v edinago Boga... Tu je bilo opaziti razliko med obema zboroma, kjer so zopet Rusi nedvomno daleč nadkrilili Francoze v izvajanju te pesmi. — Nemogoče je popisati procesijo, ki se je vršila po cerkvi s

SLOVEČI UMETNIŠKI FOTOGRAFIST
Nemeček
1439 W. 18th St. CHICAGO, ILL.
IZDELUJE NAJBOLJŠE SVOJ POKLIC VRŠI ŽE S 30-LETNO IZKUŠNJO! SLIKE!

SLOVEČI UMETNIŠKI FOTOGRAFIST
Nemeček
1439 W. 18th St. CHICAGO, ILL.
IZDELUJE NAJBOLJŠE SVOJ POKLIC VRŠI ŽE S 30-LETNO IZKUŠNJO! SLIKE!

Slovenske Grafofske Plošče
ZA PREDPUSTNO ZABAVO
POLKE, VALČKI, KORAČNICE, MAZURKE itd.
3777—Veslimo se, polka, igra kranjska godba.—b) Rezika, valček, kranjska godba.
1626—Nov štajerski ples, štajerski, kmetska godba.—b) Štajerska polka, kmetska godba.
24026—Bela Ljubljana, valček, harmonika z orkestrom.—b) Zlate sanje, polka, harmonika z orkestrom.
24027—Katrc, polka, harmonika z orkestrom.—b) Gorjanski valček, harmonika z orkestrom.
1609—Držimo skupaj, hitra polka, kmetska godba.—b) Sezidal sem si vinski hram, petje.
3776—Spominjajmo se Ljubljane, ples, kranjska godba.—b) Pogladski sanovi, kranjska godba.
3596—Ti si mila moja, valček, harmonika.—b) Ko sem k njej peršov, dvoglasno petje.
3594—Ljubi Janez, polka, kranjska godba.—b) Visoka je gora, dvoglasno petje.
3741—Vesela poskočnica, polka, dve harmoniki.—b) Na planinah, dvoglasno petje.
24018—Lepa naša domovina, vojaška godba.—b) Slovenska koračnica, vojaška godba.
24035—Radetky koračnica, vojaška godba.—b) Pod dvojnim orlom, vojaška godba.
24037—Špic-polka, harmonika, kitara in banjo.—b) Pok-šotič, harmonika, kitara in banjo.
24038—Clevelandska polka, harmonika, kitara in banjo.—b) Na Marjanec, harmonika, kitara in banjo.
24044—Holchaker-marš, harmonika, kitara in banjo.—b) Kranjski valcer, harmonika, kitara in banjo.
PETJE, ENOGLASNO IN VEČGLASNO, TER SMEŠNICE.
7994—Pastirček, poje kvartet "Ljubljana."—b) Kozarček, poje kvartet "Ljubljana."
6137—Sijaj, sijaj solnce, poje moški kvartet.—b) Ponočni pozdrav, tenor solo.
3258—Regiment, dvoglasno petje.—b) Sem slovenska deklica, dvoglasno petje.
3259—Vsi so prihajali, dvoglasno petje.—b) Divja rožica, dvoglasno petje.
4689—Na tujih tleh, dvoglasno petje.—b) Ko bi moj ljubi, dvoglasno petje.
24002—Naš maček je ljubco imel, moški kvartet.—b) Po celi vasi lučke ni, kvartet.
24008—Ko pridemo na sred vasi, moški kvartet.—b) Prav lepo mi poje črni kos, kvartet.
24015—Ciganska sirota, moški kvartet.—b) Je pa davi slanca padla, moški kvartet.
6121—Kako je Jerala frajtar postal, smešnica.—b) Na shodu, smešnica.
4992—Družinske sladkosti, smešen prizor.—b) Odkod je špela doma, smešno pripovedovanje.
CENE.—Posamezna plošča stane skupno s poštnino 25c.—7 plošč stane \$5.00.—14 plošč \$9.00.—20 plošč \$12.00.—Vseh 24 plošč pa pošljemo za \$14.00.
Prvo ime pri številki je ena stran plošče, b) znači drugo stran plošče.
Izrečite ta oglaš, zaznamujte katere plošče naročite in ga pošljite nam s svojim natančnim naslovom. V zalogi imamo tudi grafofske igle nove vrste. Vsaka igra 10 komadov. 150 igel stane s poštnino 50c, 350 igel stane \$1.00.
Pišete nam lahko slovensko ali angleško.
Z vsakim naročilom, ki presega \$3.00, pošljemo lep stenski koledar zastoj.

Szeptickim na čelu. Kako bogata oblačila, dragocene škofovske kape, krona Szeptickega, posuta z dragimi kamni, svetilne, zlato, barve oblačil itd.! Občinstvo je naravnost strmelo, ko je od blizu videlo ta bogata oblačila vzhodnega obreda. Šepetaje so se čudili ljudje krasni postavi Szeptickega rekoč: Kako krasen je ta človek! V neizbrisnem spominu bo ohranila ta tisočglava množica ta skrivnostni poln in globoki vzhodni obred. — Slavna stolnica Naše Ljube Gospe je sprejela pod svojo streho zastopnike daljnih narodov, ki verujejo v enega Boga z nami vred, kar so potrdili, ko so skupno peli mogočni Credo in unum Deum... — Nedvomno je bil to velik dogodek za Pariz, ki hrani v sebi dokaj lepega, čeprav velja pri nas kot in moderni Babilon.

NAŠLI SO TRUPLO ŽENSKO BREZ GLAVE IN NOG.
Media, Pa. — V tukajšnji bližini so našli med drevjem truplo mlade ženske, katero je bilo brez glave in nog. Alexander L. Schuh, poslovodja Independent Tool kompanije v Philadelphiji je rekel, da po-

zna po obleki, da je to njegova sestrična Miss Dietrich, stara 34 let. Policija si prizadeva, da bi prišla na sled morilcem.
DRŽAVLJANSKA VOJNA V PERZIJU.
Basra, Irak. — V južni Perziji so izbruhnili nemiri med Jisistani in Dashly rodovi. Vlada je izdala ukaz, da morajo odložiti orožje, kar pa do sedaj še niso storili. Perzijsko vojaštvo je pripravljeno in čete se zbirajo v Bušire.

ZBIRKO PISEMSKIH ZNAMK CARJA NIKOLAJA II.
bodo prodali na javni dražbi v Londonu. Zbirko cenijo na 50,000 funtov sterlingov.

NEPRIJETEN KONJ.
V Palermo se je splasil konj in je begal po ulicah. Iz voza je padel zabo, iz zaboja pa tisoči in tisoči ponarejenih stolarskih bankovcev.

STREL IZ JASNEGA NEBA.
V Caltanissetti na Siciliji se je na vrtu nekega vzgojevališča igralo 40 otrok. Pa je udarila med nje strela z jasnega neba, je dva ubila, veliko jih pa ranila.

Vsakovrstne peči! Vsakovrstno pohištvo!
Domača trgovina za Domače potrebščine
Ako podpirate trgovce v domači sosesčini, podpirate one, ki pomagajo dvigati vašo sosesčino v veljavi posestev in drugače.
Za dobro Pohištvo
se obrnite vedno na zanesljivo trgovino v domači sosesčini, da veste kaj kupite. Pri nas lahko kupite raznotero pohištvo, ki ga rabite za vaš dom. Cene nize in zmerne. Za gotov denar ali na lahka mesečna odplačila. V naši trgovini dobite vse, kar rabite za vaš dom. Pridite in prepričajte se!
J. L. Telser
Furniture and House Furnishings, Fonografe, Radio
2107-11 W. 22nd ST., CHICAGO, ILL.
Phones: Canal 6138—Roosevelt 2107.
Ustanovljeno 1912.

ANTON WENCEL
naslednik Frank Grilla
1818 WEST 22nd STREET
Chicago, Ill.
Razvaža mleko na dom točno vsaki dan. Edina slovenska mlekarica. — Slovenci podpirajte slovensko podjetje.

AKO
v Amer. Slovincu ni kaj prav, povejte uredništvu, da se v prihodnje zboljša.
AKO
pa list Amer. Slovenec vam ugaja in se dopade, povejte to svojim prijateljem in znancem in nagovorite jih, da se na list naroče!

KRIZEV POT

ROMAN ČEŠKEGA DUHOVNIKA.

PREVEDEL VOJTEH HYBASEK.

Zardel je od sramote in odkimal z glavo. A kmalu potem jo je videl skozi okno, kako se sključena opira na grablje in gre na grašičinsko pristavo, kjer je pred vhodom stala gruča žensk.

"Gre," — je gledal za njo z izbuljenimi očmi — "delat gre — zanj delat — sedaj v tej starosti — kako ji neki mora biti pri duši tej ubogi stari? In kako smehljaje je šla — in on ne more pomagati — ne more reči: "Ni treba — nikar!" — Misli je, da mu počasi sree ob pogledu na mater, ko je šla grabit v grašičino, da zvečer prinese desetico za pol dneva.

Tako ga je beda pribijala na križ.

XII. postaja.

V Kosovec je zopet prihajal gospod doktor.

"Kdo neki je bolan — doktor se pelje —" so povpraševali ljudje in gledali skozi potna okna ven na zasneženo vas.

"Kaj izprašujete? — Kam drugam se pelje kot h Krutinovim! Tam sta bolna oba — teta Golobovka in njen gospod," — so jim odgovarjali in sočutno pristavljali: "Nesrečni, ubogi ljudje." —

Res se je več dni zaporedoma pripeljal zdravnik k Juriju, da zdravi njegovo priletno mater. Omedlela je; nenadoma se ji je zavrtelo v glavi, ko je stala pri peči, noge so se ji začele tresi, odpovala so ji, da se je zgrudila na tla. Od tedaj ni več vstala. . . nič je ni bolelo, nič se ni pritoževala, ničesar si ni želela — samo dremala je. . .

Domači so iz sočutja stregli njej in njene mu sinu. Ta je sedel pri materni postelji in gledal v njeno zgančeno lice in upadle oči — prevlečene z vekami kakor s pajčevino.

"Luč življenja pojema, ugusuje — visoka starost jo bo pobrala," — je slišal zdravnikove besede. — In kaj bo z njim? Kaj bo on tu počel brez nje? — tako se je vprašal sam, toda nanj se smrt, ki je tu okrog hodila, niti ozrla ni. Sedaj je segala po materi.

Molil je, da bi oba obenem umrla. Če bi bil on prej umrl — kaj bi bila počela mati? Niti tega goldinarja na dan ne bi dobila. . . z be-raško palico v roki bi morala hoditi po hišah v rojstni vasi, kjer je poprej imela majhno posestvo.

"In če mu sedaj umrje mati, kaj bo on tukaj brez nje? Kdo bo zanj skrbel tako nesebično, kdo mu bo stregel zastoj?" se je obupno vpraševal.

Preplašen, prestrašen je gledal, kako je domači gospod župnik prevedel mater z kramenti za umirajoče, kako vedno počasneje diha, se vedno bolj redko zaveda, nič ne govori, se ne gane — umira.

Sedel je pri njej ob smrti z rožnim vencem v roki, molil je pri njej, ko je ležala v rakvi, nič se je ni bal, nasprotno, privoščil ji je ta večni pokoj. Videl je mir na njenem licu z usmevom na upadlih ustnicah. . . Dobro ji je. . . Veselil se je, da je bil on, ki ji je stregel do smrti, in ne narobe. Bogu se je zahvaljeval, da more on gledati smrti svoje matere in da ni materi treba gledati smrti svojega otroka. Videl je v tem naravni red.

"Sedaj šele je vrsta na meni," je samo še hrpepeče vzdihoval. Pa vendar je potem na pokopališču, ko se je nad črno jamo zakole-

bala dolga rakev, ko se je spuščala niže in niže, izgubljala se bolj in bolj, stegoval za njo glavo in roke; pripognil je kolena, sklonil se je, pokleknil v črno, izkopano prst, jok ga je tresel kakor vihar na širnem polju stoječe drevo, hripavi stok mu je silil iz bolnega grla in ko je k njemu pristopil duhovnik, ki je opravil sv. obred, da ga dvigne, je zakrilil Jurij z obema rokama, zakril z njima obraz in iz ust so mu buhnila s hripavim glasom besede: "Mati, mati, zakaj si me zapustila?" . . . Zadnje glasne besede, ki so prišle iz hripavega grla. Dvignili so ga, tolažili, odpeljali domov in položili v posteljo.

"Nismo mu mogli ubraniti, nismo ga mogli zadržati," so se potem opravičevali domači, ko jim je zdravnik očital, zakaj so pustili Jurija na pogreb.

Ležal je sedaj v postelji; lica so bila razbeljena od vročine, oči so se mu čudno lesketale in na pernici mirno ležeče roke so držale okrvavljen robec.

Blijuval je kri, česar so se zdravniki najbolj bali.

Jurij je to dobro vedel; poznal je že vse njihove opomine: "Le počasi vse, le počasi, da se Vam kri ne udere," so ga opominjali — in sedaj se je vse to zgodilo. Malo je odprl oči in je pogledal te rdeče madeže na belem robcu. Ležal je vznak, na prsih ga je težil obkladek z ledom in od časa do časa je požiral z veliko težavo koščke škroba.

"Nevarnost je minila," ga je tolažil zdravnik, samo paziti morate nase; pri prvi naporni kretnji se Vam kri lahko znova udere." Pokimal je le z glavo v znamenje, da razume. Kako bi se mogel on sploh hitro kretati! Bil je tako slab, da je komaj dvignil roko z robcem k ustom.

Ne, niti ganil se ne bo. Vesel je, da leži, iztegnjen, kakor mati v rakvi, t udi oči je tako zatisnil in roke sklenil, kakor jih je imela mati.

"Nevarnost je minila," si je ponavljal v mislih zdravnikove besede, smrt je za nekaj časa odgnana, toda blizu je, preži nanj in prišla bo gotovo; in tako, prav takole, bodo tudi mene položili v rakev," — pa se je spominjal matere, kako se je ona pripravljala na ta trenutke in kako je potem s smehljajem šla s smrtjo proč od njega, v druge svetove.

Bavil se je več dni s temi mislimi; odleglo mu je, lahko je že v postelji sedel, ko je prišel k njemu gospod župnik. Prišel je na obisk, žalosten in resen, tolažil ga je in se pogovarjal z njim, a naenkrat se je zagledal v umazano tla in z bolestnim, žalostnim glasom je rekel:

"Ste sedaj sami, gospod sobrat, sami. . ."

Jurij je pokimal.

"In kdo za Vas skrbi, Vas peré, umiva, preoblaci?" je nadaljeval župnik, "žalostno je, žalostno pri Vas in naprej ne more in ne sme tako iti, smilite se mi," je govoril pretrgano in vedno gledal v tla; ni hotel, ni mogel pogledati Juriju v žalostno, uvelo lice in naglo je pristavil: "Ni druge pomoči, dragi prijatelj, v bolnišnico morate iti," — in sam se je zjokal od žalosti nad usodo starega, dobrega duhovnika. Sam je bil veliko mlajši in tu, na usodi tega svojega sobrata, je videl vso socialno bedo svojega stanu.

Za dobro pohištvo

SE obrnite vedno na staro poznano veletrgovino.

Ako hočete Vaše domove opremiti s trpežnim in dobrim ter lepim pohištvom, tedaj pojdite tja, kjer se tako pohištvo prodaja.

Ako hočete imeti v Vaši kuhinji dobro peč, dobro kuhinjsko posodo tedaj pojdite isto kupiti h

W. SZYMANSKI

VELETRGOVINA Z RAZLIČNIM POHIŠTVOM.

1907 BLUE ISLAND AVENUE, CHICAGO, ILL.

Zakaj se mučite

S POKL DANJEM LINOLEUMA, KO VAM MI TO STORIMO, NE DA BI VAM BILO TREBA PLAČATI!

Velike važnosti je, kako se linoleum položi, da dalje ostane poraben. Naši eksperti rešijo vprašanje polaganja linoleuma za vas. Baš sedaj imamo veliko zalogo krasnih vzorcev po različnih cenah. Pustite, da vam postrežemo takoj. Cene so 85c za štirjaški jard, \$1.00, \$1.50 in \$2.00.

EICHHOLZER & CO.

527 MAIN STREET, FOREST CITY, PA.

Pristopajte

PRVI, NAJSTAREJŠI IN NAJVEČJI SLOV. KAT. PODPORNIM ORGANIZACIJI
Kranjsko -- Slovenski Katoliški Jednoti

Posluje že 32. leto. V tej dobi je dosedaj že izplačala raznih podpor v znesku

\$2,634,287.00

TA JEDNOTA JE SOLVENTNA ALI NAD 100-PROCENTNA.

Ima 163 krajevnihih društev širom držav.

Njeno premoženje znaša \$1,442,526.09.

Članstva v obeh oddelkih šteje 27,500.

Glede pojasnila za pristop vprašajte kakega uradnika (co) našega krajevnega društva. — Glede ustanovitve novega društva (8 članov zadostuje) pišite na glavnega tajnika: Jos. Zalarja, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Nagrada za ustanovitev znaša \$20.00.

VAŽNO! TEKOM PONOVNE KAMPANJE JE PROST PRISTOP V JEDNOTO!

KATOLIŠKI SLOVENCIM, PRISTOPAJTE K NAŠI K. S. K. JEDNOTI!

PISANO POLJE

J. M. Trunk.

Antologija bajne ni popolna, najmanj pa je resnična.

Pri zbirki raznih "rožic" sem jaz baje prezrl lastno njivo, in G. Molek me opozarja na izraz "volek." Kaj drugi delajo, to mene ne briga, jaz za nje in njih pisavo nisem odgovoren, toraj najmanj za kake "rožice."

Izraz "volek" je pa res bil na moji njivi. A, g. Molek, blagovolite stvar še enkrat prečitati. Jaz Vas nikakor nisem tako imenoval, temveč sem se izrazil pogojno. "Hvalite Boga, da niste tedaj živeli (ko so Indijanci dajali imena), lahko bi bili dobili ime "Volek," mesto Molek." Ali sem jaz tat ali gojuf, ako zapišem: Ko bi ne veroval na Boga, bi tudi jaz kradel in goljufal?

Sicer se Vam tako občutljivost malo prileže, saj ste ne dolgo od tega mene radi izražali v prenešenem pomenu "uščivci na slovanskem telesu" imenovali kratkomalo — uščivca prav direktno in niti ne v prenešenem pomenu ali najmanj pogojno. Pripoznam, dase tudi jaz tupatam malo robato izrazim, a na sonce sme le tisti, ki nima masla na glavi. Zamere ni prav nobene, samo niti ni resničnosti.

Še nekaj o duši.

Vprašanje, ali ima kako pohabljenoto dete pravo človeško dušo, se še zmiraj ni poleglo. Znano je, da se je to vprašanje pojavilo pri obravnavi zoper Dr. Blazerja, ki je umoril svojo hčerko. Zagovarjal je obtoženca Paul L. Kinkead in on se peča z vprašanjem v Liberty.

Pravilno opozarja, da je prepričan o eksistenci človeške duše splošno pri vse narodih, in da je to prav važen dokaz, kljub temu pa cinca sem in tja, kakor se more to splošno opazovati, ko se ljudje ne upajo reči ne da, niti ne, in meni, da je vprašanje: "Kaj je duša?" an insolved problem — nerešeno.

Nerešeno je samo za onega, ki ga noče, ali se ga ne upa rešiti. Rešeno je bilo že pred stoletji. Duša je zgolj duh brez vsake primesi kake snovi, dasi je forma materielnega telesa. Ustvarjena je po podobi božji, in vemo, da je ta podoba pred vsem v tem, da imamo razum in svobodno voljo. Vsak katoliški otrok zna povedati, kaj to pomeni, dasi morda ravno nemore podati kake znanstvene definicije.

Vsaka snov, ki obstaja, sestoji iz prvotne snovi in forme. Prvotna snov je enaka v vsaki stvari. Forma se razlikuje. Duša je forma človeškega bitja. Ako zavživa človek n. pr. mleko, prvotna snov v mleku neha eksistirati pod formo mleka in preide v njegovo (človeško) snov, katere forma je duša. Prvotna snov je na sebi indiferentna. Sestoji enako v stolu, sadu, živali, ali v človeku. Forma naredi snov v to, kar je.

Ako je toraj duša forma človeškega telesa, potem je pač jasno, da je imela pohabljena Helena Blazer dušo, kakršno ima vsak človek. V njenem te-

CLEVELANDCANJE!

kadar potrebujete pogrebniška spomnite vedno na prvi slovenski oogrebni zavod

GRDINA IN SINOVI
1053 — E. 62nd St.
CLEVELAND, OHIO
Primite za bližnji telefon in po kličite:
Randolph 1881 ali 4554.

ANTON WENCEL

naslednik Frank Grill-a
1818 WEST 22nd STREET
Chicago, Ill.

Razvažta mleko na dom točno vsaki dan. Edina slovenska mlekarica. — Slovenci podpirajte slovensko podjetje.

LOUIS STRITAR

se priporoča rojakom za naročila premoga, katerega pripeljam na dom. Prevažam pohištvo ob času selitve in vse kar spada v to stroko.

Pokličite me po telefonu!
2018 W. 21st Place
CHICAGO, ILL.
Phone: Roosevelt 8221.

NA MILIJONE ljudi bi ne bilo danes brez las, ko bi vsaki ob pravim času rabil Wahčićovo Alpen Tinkuro, katere je najboljša in uspešna na na svetu za proti izpadanju in za rast las.

Bruslin tinktura zoper sive lase, od katere postanejo lasje popolnoma narurni. Dalje imam najbolj uspešna zdravila, kot za rane, opekline, bule, turove, kraste, grinte, lišaje, solnčate pike in prahute na glavi, za revmatizem ali trganje, kurje oči, bradovice, potne noge itd. Kateri bi rabil moja zdravila brez vspela mu povrnem denar. Pišite takoj po cenik, ga pošljem zastonj.

JAKOB WAHČIČ.

1436 E. 95th St. Cleveland, Ohio

Katoliška

Tiskarna

SE PRIPOROČA V NAKLONJENOST

- vsem slovenskim društvom in organizacijam,
- vsem slovenskim trgovcem in obrtnikom,
- za vsakovrstna tiskarska naročila.

- Naročila izdelujemo lično, točno in hitro,
- naše cene so vedno med najnižjimi,
- poizkusite in prepričajte se.

- Naša specialiteta so zlasti društvena dela,
- društvena pravila, in vse druge tiskovine,
- izvršujemo prestave na angleško in obratno.

KADAR RABITE KAKIH TISKOVIN, PIŠITE VEDNO NAJPRVO NA SVOJO KATOLIŠKO TISKARNO:

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET,

CHICAGO, ILL.